

експортної діяльності, дефіцит пального тощо. Всі ці проблеми на контролі українського уряду й намагаються бути вирішеними.

Водночас повне вирішення багатьох з них можливе лише після припинення війни. Тому на разі на перший план виходить питання всеможлива підтримка українського бізнесу.

Список використаних джерел

3. Що втрачає українська економіка через війну та як держава допомагає бізнесу відновити роботу?. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/04/15/685810/> (дата звернення: 11.05.2022)

4. Щодо економічного становища в умовах воєнного стану та напрямів його покращення. URL: <https://economics.org.ua/index.php/blog/377-economika-vv>. (дата звернення: 11.05.2022)

УДК 334.722:355.271(477)

Бикова І.Д., магістрант; Кулакова С.Ю., к.е.н., доцент
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
(м. Полтава, Україна)*

РЕЛОКАЦІЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Запроваджений наприкінці лютого 2022 року воєнний стан став початком чи не найскладнішого періоду для економіки України. Скорочення виробництва, складнощі з експортуванням, знищення логістичної, інженерної, соціальної інфраструктури, великий відтік інвестицій та кадрів – усе це завдає величезної шкоди економічній системі нашої держави.

За таких умов економічний фронт України повинен стати не менш пріоритетним, ніж оборонний. Від того, наскільки він буде міцним, залежатиме не тільки перебіг війни, а і здатність нашої держави швидко та ефективно відбудуватися у майбутньому. Для цього, окрім залучення іноземних інвестицій та донорського фінансування, необхідно максимально зберегти вітчизняний бізнес та його потужності.

Наразі активні бойові дії в деяких регіонах спричинили руйнування або тимчасове призупинення діяльності багатьох суб'єктів господарювання. Саме тому Уряд разом із Міністерством економіки України запустив програму релокації підприємств, які перебувають в такій зоні, до Західної України, де наразі більш безпечно. Даний проєкт має на меті допомогти бізнесу відновити свою роботу і є безкоштовним [1].

У процесі реалізації програми задіяні більше, ніж 20 органів виконавчої влади та лідери національної транспортної галузі Укрзалізниця та Укрпошта. Однак релокація відбувається лише у випадках, коли це можливо з логістичної точки зору та не несе великої загрози для перевізників.

Здійснення даного проєкту відбувається на основі розпорядження Кабінету Міністрів № 246-р від 25.03.2022 р., що відображає план переміщення виробничих потужностей, якщо це потрібно [3], та постанови Уряду № 305 від 17.03.2022, яка передбачає безкоштовне перевезення майна бізнесу відповідно до переліку, сформованого Міністерством економіки України [2].

У рамках реалізації вищевказаної програми суб'єкт господарювання отримує пакет підтримки від держави, який включає:

- пошук потенційного місця розташування потужностей для виробництва;
- безоплатна допомога з транспортуванням на обрану локацію;

- пошук місця проживання для співробітників підприємства та сприяння потоку нових працівників;
- підтримка у закупівлі сировини, встановленні логістики, реалізації продукції.

Після монтування обладнання, підключення до мереж і запуску роботи підприємства, органи місцевого самоврядування разом із іншими державними службами беруть його під свою опіку та допомагають облаштовуватися.

Окрім цього, ДП «Прозорро.Продажі» за сприяння Міністерства економіки України та за підтримки Міністерства цифрової трансформації і проєкту «Дія.Бізнес» створило єдину онлайн-платформу для спрощення процесу релокації. Зокрема ця ІТ-система дає змогу подавати заявку не лише потребуючим переміщення підприємствам, а і компаніям, що мають вільні приміщення або інші активи для орендування. Органи державної влади у той же час завдяки цій платформі можуть швидко опрацьовувати всі звернення і наглядати над ефективністю їх виконання [1].

Таким чином, в умовах воєнного стану функціонування економіки потребує нестандартних рішень, одним із яких виступає релокація підприємств. Це можливість не лише врятувати бізнес, а і підвищити його ефективність.

Однак обирати потенційне місце розташування потрібно стратегічно, оскільки після завершення військових дій тимчасово переміщені підприємства матимуть шанс масштабувати своє виробництво і здійснювати свою діяльність на двох напрямках. Держава ж, у свою чергу, повинна намагатися підтримувати максимально сприятливі умови для такого бізнесу та напрацьовувати якомога більше варіантів запобігання руйнуванню національної економіки.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Міністерства економіки України URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA> (дата звернення: 12.05.2022).
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про особливості роботи акціонерного товариства «Укрпошта» в умовах воєнного стану» від 17 березня 2022 року № 305. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2022-p#Text> (дата звернення: 12.05.2022).
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану невідкладних заходів з переміщення у разі потреби виробничих потужностей суб'єктів господарювання з територій, де ведуться бойові дії та/або є загроза бойових дій, на безпечну територію» від 25 березня 2022 року №246-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2022-p#Text> (дата звернення 11.05.2022).

УДК 334.012.42

Богдан Б.В., магістрант; Скрильник А.С., к.е.н., доцент
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ВЕКТОРИ ПРИСКОРЕННЯ ТЕМПІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ КРИЗИ

Найважливішою економічною метою національних економічних систем передових країн світу є збереження можливості розвитку підприємництва та ефективне використання нових технологій.

Розвиток малого та середнього підприємництва в Україні має великі резерви та великі перспективи, адже немає іншого шляху формування та зміцнення держави, крім розвитку